

Ἀπόψεις

Ἡ Ἐθνεγεργασία τοῦ 1821: Μιά υπόθεση τοῦ ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμοῦ

τοῦ *Αρος Βασιλείου Ν. Πάπα**

Ἡ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ τῶν ἐκδηλώσεων προκειμένου νά τιμηθεῖ ἡ ἐπέτειος ἀπὸ τῆς συμπλήρωσης διακοσίων (200) ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἐκρηξὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821, ἔχει δικαιολογημένα προσελεύσει τὸ ἐνδιαφέρον τόσο τῆς Πολιτείας ὡς καὶ διαφόρων ἰδιωτικῶν Ἰδρυμάτων καὶ Ὄργανισμῶν. Ἡ κορυφαία στιγμή τῆς νεότερης Ἱστορίας μας θὰ πρέπει νά τιμηθεῖ μὲ τὸν τρόπο πού τῆς ἀρμόζει, ἐνωτικά, μὲ μεγαλοπρέπεια καὶ τὸν δέοντα σεβασμὸ. Πόσω μάλλον πού ἡ συμπλήρωση τῆς πρώτης ἑκατονταετηρίδας, τὸ 1921, ἐν μέσω τῆς Μικρασιατικῆς Ἐκστρατείας, ἐμπόδιζε τὴν προβολὴ τοῦ ἐμβληματικοῦ γεγονότος καὶ τὸν πανηγυρικό ἐορτασμό του.

Ὅμως, ὁ ἐορτασμός τῶν διακοσίων (200) ἐτῶν ἀπὸ τὴν Παλιγγεργασία τῶν Ἑλλήνων θὰ πρέπει νά εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴ σημασία τῆς καὶ νά ἀποτυπώνει τὸ γεγονός στὶς πραγματικὲς του διαστάσεις. Ὡς Πρόεδρος τῆς **Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν** παρακολουθῶ μὲ ἐξαιρετικό ἐνδιαφέρον τὴς πρωτοβουλίας τῶν Φορέων καὶ τῶν Ἰδρυμάτων πού ἔχουν ἤδη παρουσιασθεῖ ἢ ἐξαγγελθεῖ. Πρόκειται γιὰ ἐκδηλώσεις σημαντικές, μὲ τὴ συμμετοχὴ ἀξιόλογων ἐπιστημόνων πού εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ συνεισφέρουν στοὺς λαμπροὺς ἐορτασμούς.

Ὡστόσο, δὲν μπορῶ νά μὴν ἐπισημάνω ὅτι ἀπὸ τίς προαναγγελθεῖσες πρωτοβουλίες καὶ δράσεις ἀπουσιάζει μεγάλο μέρος τοῦ ἐλληνικοῦ κόσμου, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς ἐθνικῆς Ἐπικράτειας, πού πότισε μὲ τὸ αἷμα καὶ τὴς θυσίας του τὸ δένδρο τῆς Ἐλευθερίας. Γιά μία σειρά ἀπὸ λόγους ὁ σπóρος τῆς Ἐπανάστασης κάρπισε πρῶτα στὴ νότια Ἑλλάδα, τὴν Πελοπόννησο, τὴ Στερεὰ Ἑλλάδα καὶ ὀριζόμενα ἀπὸ τὰ νησιά τοῦ κεντρικοῦ Αἰγαίου. Ὅμως, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση δὲν περιορίσθηκε μόνον στὸ νότιο τμήμα τῆς ἐλληνικῆς Χερσονήσου. Παράλληλα συγκίνησε, ἐνέπνευσε καὶ κινητοποίησε χιλιάδες Ἑλληνες στὶς ἐγκατιές τοῦ τότε ἐλληνικοῦ κόσμου, ἀπὸ τίς Παραδουνάβιες Ἡγεμονίες, τὴ Μακεδονία, τὴ Θράκη, τὴν Ἡπειρο, τὴ Θεσσαλία, τὴν Κρήτη, τὴν Κύπρον, τὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τὴ Μικρὰ Ἀσία. Σὲ κάθε σημεῖο, ὅπου ἀνέπνευαν ἐλληνικὲς καρδιές, συγκροτήθηκαν δίκτυα τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ἔξοψασαν ἐπαναστατικὲς ἐστίες, δημιουργήθηκαν ἱεροὶ τόποι μνήμης.

Ἡ **Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν**, τὸ σημαντικότερο ἐπιστημονικὸ Σωματεῖο τῆς Βόρειας Ἑλλάδας, προγραμματίζει σειρά ἐκδηλώσεων προκειμένου νά τιμήσει τὴν Ἐπανάσταση στὴ Μακεδονία, πού ἔξοψασε τὴν ἀνοίξη τοῦ 1821 καὶ ἔως τὴν αἰματηρὴν κατάνειξη τῆς ἀπὸ τίς ὀθωμανικὲς ὀρδές, στὰ τέλη τοῦ 1822, συνεπῆρε στὶς τάξεις τῆς τὸν ἀνθὸ τῆς μακεδονικῆς γῆς. Ἡ Ἐπανάσταση στὴ Χαλκιδικὴ καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἡ Ἐπανάσταση τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Νάουσας ἀποτελοῦν κορυφαίες στιγμὲς τῆς Ἐθνεγεργασίας στὸ μακεδονικό χώρο. Προσωπικότητες ὅπως ὁ καπετὰν Χάψας, ὁ Ἐμμανουὴλ Παπᾶς, ὁ Τσάμης Καρατάσος, ὁ Ἀγγελῆς Γάτσος καὶ τόσο ἄλλοι, ἐπώνυμοι καὶ ἀνώνυμοι Μακεδόνες, ἐντάχθηκαν στὴν ἐθνικὴν ὑπόθεση πληρώνοντας συχνά μὲ τὴ ζωὴ τους τὸ πάθος τους γιὰ τὴν ἐλευθερία. Τὸ Ὀλοκαύτωμα τῆς Νάουσας καὶ ἡ σφαγὴ τῶν προκρίτων τῆς Θεσσαλονίκης ἀποτελοῦν συγκλονιστικὲς ὑπομνήσεις τοῦ μεγαλείου τῆς Ἐπανάστασης στὴ Μακεδονία, τῆς ἀδολῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας γιὰ τὴν Πατρίδα. Καὶ δὲν ἦταν μόνον αὐτές οἱ διαστάσεις τῆς Παλιγγεργασίας στὴν ἱερὴ μακεδονικὴ γῆ. Μετὰ τὸ 1822 χιλιάδες Μακεδόνες ὀπλαρχηγοὶ καὶ πρόσφυγες διέφυγαν στὰ νησιά καὶ στὴ νότια Ἑλλάδα γιὰ νά συνεχίσουν τὸν Ἀγῶνα ἀπὸ κοινού μὲ τοὺς ἐκεῖ Ἑλληνες ἀδελφούς τους.

Ὡς Πρόεδρος τῆς **Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν** μαζί μὲ τὰ ὑπόλοιπα μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθὼς καὶ ὅλα τὰ μέλη τῆς **ΕΜΣ** αἰσθανόμαστε βαρὺ τὸ χρέος τῆς ἀπόδοσης τιμῶν σ' αὐτούς πού θυσίασθηκαν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας. Αὐτὸ τὸ χρέος πρὸς τὴν Πατρίδα εἶναι τιμὴ μας πού τὸ ἀναλαμβάνουμε. Τοὺς ἐπόμενους μῆνες ἡ **Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν** θὰ ἐξεδιπλώσει τὸ ἀπὸ χρόνια σχεδιασμένο πρόγραμμα ἐκδηλώσεών τῆς προκειμένου νά τιμήσει τὰ διακόσια (200) χρόνια ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση. Μὲ κεντρικὸ ἀξονα τὰ ἐπαναστατικὰ γεγονότα στὸν μακεδονικό χώρο ἀλλὰ καὶ μὲ βαθιὰ τὴν πεποίθηση πὺς ἡ ἐνότητά τῆς Ἐπανάστασης καὶ ἡ προβολὴ τῆς συμμετοχῆς τοῦ ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμοῦ σὲ αὐτὴν ἀποτελοῦν τὸν ὀρθότερο τρόπο τῆς ἐνθύμησης τῆς. Εἴμαστε σίγουροι πὺς τὸ ἴδιο ἀκρίβως θὰ πράξει καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία.

*Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν